

Handläggare: Mona Maxe
Telefon: 08-508 28 321

Till
Kulturnämnden

Underlag för budget 2013 med inriktning 2014 och 2015 Stadsarkivet

Stadsarkivets förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att Kulturnämnden beslutar följande:

1. att godkänna Stadsarkivets förslag till underlag för budget år 2013 och inriktning 2014 och 2015
2. att överlämna underlaget till kommunstyrelsen

Lennart Ploom

Mona Maxe

Stadsarkivarie

Stabschef

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid utgöra periodens första år. Stadsarkivet förslag har upprättats enligt de anvisningar som Stadsledningskontoret har utfärdat.

Nämndernas underlag ska redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder.

Ärendets beredning

Stadsarkivets underlag till planering för år 2013 och inriktning för 2014 och 2015 har behandlats vid sammanträde med Arkivutskottet den 12 april 2012 och i Förvaltningsgruppen den 10 april 201

Bilaga

1. Stadsarkivets underlag till budget 2013 och plan 2014 och 2015

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm ska vara attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholmarnas användande av arkivinformation ska öka och stadens informationshantering effektiviseras.

Den digitala utvecklingens möjligheter ska tas tillvara på flera sätt. Genom ett gemensamt arbetssätt och system för ärende- och dokumenthantering i staden arbetar Stadsarkivet för att ytterligare underlätta stockholmarnas insyn och tillgång till stadens information. Detta är ett viktigt steg i den fortsatta etableringen av e-förvaltning i Stockholms stad.

Under perioden ska stadens digitala system anslutas till e-arkiv Stockholm enligt plan.

Stadsarkivets roll som publik institution ska förstärkas. För att bli en mer attraktiv, öppen och kreativ mötesplats för dagens och morgondagens stockholmare behöver vi skapa mer ändamålsenliga publika ytor och ha ett öppethållande som gör det möjligt för alla att besöka oss. Förväntningarna på medinflytande och aktivt medskapande kommer öka alltmer, vilket är positivt både för oss som institution och för boende, företagande och besökare i Stockholm. För Stadsarkivet är det därför angeläget att utveckla former för systematisk dialog med våra användare och metoder för att öka graden av självservice och direkt åtkomst till arkivinformationen.

Stadsarkivets samverkan med stadens verksamheter för att utveckla stadens informationsförsörjning ska öka.

För att uppnå en rationell informationshantering inom stadens krävs att detta sker på ett samlat sätt. Stadsarkivet bör utifrån sin kompetens på området och sin överblick ha en sammanhållande och drivande funktion i detta arbete. Detta kan konkretiseras på olika sätt. Förutom styrning och konkreta samverkansprojekt kan Stadsarkivet erbjuda tjänster till verksamheterna och i praktiken införa, förvalta och utveckla lösningar lokalt.

Stadsarkivet ska arbeta för andras återanvändande av arkivinformationen och samverka med användare av olika slag i utvecklandet av tillgängligheten till arkivinformationen.

1.2 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Effektiv handläggning

Svarsverksamheten på Stadsarkivet besvarar i nuläget ca 21 500 frågor årligen via mail, telefon, brev och webb. Det kommer fortsatt vara angeläget att flera olika kanaler står öppna för medborgare som vill ta del av arkivinformationen. Målsättningen ska dock vara att den digitala handläggningen erbjuder det snabbaste och mest attraktiva alternativet både ur användar- och verksamhetsperspektiv.

Antalet sociala ärenden på gånk vanvårdsutredningen kommer sannolikt vara fortsatt högt och eventuellt öka ytterligare under perioden.

Förstärkt vetenskapligt samarbete

Stadsarkivet ska utveckla och stärka samverkan med den vetenskapliga forskningen. Det gäller samarbetet med informations- och arkivvetenskapliga institutioner för en kvalificerad kompetensutveckling av Stadsarkivets medarbetare. Det gäller också samverkan med historisk forskning i arkivinformatonen som är ett av flera sätt att lyfta informationens användbarhet och marknadsföra arkivet. Stadsarkivet ska också delta i gemensamma projekt med vetenskaplig forskning kring innovationer riktade mot nya modeller och verktyg för återsökning och tillgänglighet i digital information/öppna data.

Större öppenhet och förbättrad insyn

Stadsarkivet ska bidra till en informationshantering i staden som ger större öppenhet och förbättrad insyn samtidigt som kvaliteten i handlägningsprocesserna ökar.

Ökad samverkan

Dialog och samverkan med olika typer av aktörer kring Stadsarkivets publika verksamhet ska utvecklas och öka. Användarna ska ges möjlighet till ökat inflytande genom olika typer av samverkansforum och systematiska brukarundersökningar.

Förbättrad uppföljning

Stadsarkivet ska identifiera och införa fler uppföljningsbara nyckeltal.

Aktuella upphandlingar

Stadsarkivet ska under perioden göra en ny upphandling av digitaliseringstjänster.

1.3 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Genom Stadsarkivets stadsövergripande arbete för att etablera en gemensam informationsstruktur och hantering skapas förutsättningar för en kostnadseffektiv informationshantering i staden. Det arbetet ska bedrivas via e-arkiv Stockholm och arbetet med gemensamt dokument- och ärendehanteringssystem. Dessutom ska Stadsarkivet utveckla sin konsultativa roll och inom hela informationshanteringsområdet utgöra en tydlig resurs för stadens verksamheter.

Stadsarkivet ska etablera nya samarbeten, inom och utanför Stockholms stad, och därigenom effektivisera verksamheten.

2. Nämndens verksamhetsområde

De närmaste åren fortsätter Stadsarkivet sitt arbete med att bli alla stockholmares arkiv. Det innebär både en ökad roll som resurs för hela stadens informationshantering, och ett ökat fokus på besökarens och kundens behov och önskemål.

Utveckla myndighetsservice

Stadens informationshantering går mot gemensamma lösningar där verksamheterna delar tekniska plattformar, informationsstrukturer och arbetsprocesser. För att uppnå en rationell informationshantering i staden som skapar nytta för medborgarna krävs att detta sker på ett samlat sätt genom en samordnad informationsförvaltning i staden. Stadsarkivet bör ha en tongivande och drivande roll i en sådan samordnad informationsförvaltning. Stadsarkivet har en central roll i att utveckla och styra informationshanteringen i staden. Flera förvaltningar och bolag har resurser i form av egen personal t ex arkivarier som arbetar med informationshantering. Andra har inte utrymme för sådana egna resurser. Stadsarkivet ska utöver befintlig rådgivning pröva att utvidga sin service för att kunna erbjuda fler av de arkivtjänster som efterfrågas. Tillsammans med en utvecklad tillsyn där egenkontroll kan ges en mer framträdande plats samlas dessa tjänster under vad vi kallar en utvecklad myndighetsservice.

Utveckla publik funktion

Dagens användare förväntar sig dialog och medinflytande. Stadsarkivet ska lyssna på och dra nytta av sina användares önskemål och synpunkter när den publika funktionen ska utvecklas. För att de planerade publika insatserna ska få önskad effekt ska en kommunikationsstrategi tas fram och implementeras.

Att hantera och utveckla offentlighetsprincipen i en digital värld är en både utmanande och spännande uppgift. Arkivinformatonen tillhör Stockholmarna och med nya verktyg och plattformar kan fler ta del av mer. Stadsarkivet ska i samverkan med flera aktörer inom och utom Stockholms stad utveckla ett labb för öppen data i enlighet med PSI-direktivet.

Utveckla webben och dialogen på sociala medier

Stadsarkivets webbplatser ska bli mer interaktiva och användbara och den aktiva närvaron på sociala medier ska öka. Stadsarkivets egen webbsida och Stockholmskällan kommer fortsatt vara centrala kanaler för tillgängliggörande av digitaliserad och bearbetad arkivinformation, samtidigt som vi ska verka för att ansluta de webbtjänster vi kan erbjuda stockholmarna till stockholm.se. Stadsarkivet ska också ta fram en strategi för aktiv användardialog på sociala medier som Facebook och Twitter.

Övergång till ARKIS

Stadsarkivet ska under perioden genomföra en övergång till Riksarkivets system för arkivredovisning, ARKIS. Systemet används av samtliga institutioner inom Riksarkivet. Via webb är systemet tillgängligt i form av den Nationella Arkivdatabasen (NAD) som är den enda rikstäckande arkivdatabasen för allmänt bruk.

Förstärkt roll inom Riksarkivet

Stadsarkivet har sedan tillkomsten 1930 haft rollen som arkivmyndighet för de lokala statliga myndigheterna i Stockholm. Ersättning för utförande av uppdraget

regleras i särskilt avtal med Riksarkivet. Sedan 2009 pågår ett arbete med att anpassa den förordning som reglerar Stadsarkivets relation till Riksarkivet. Arbetet ska avslutas under perioden och ett nytt avtal som reglerar den ekonomiska ersättningen ska slutas.

Riksarkivet genomför under 2012 en organisationsförändring. I den nya organisationen ska Stadsarkivets roll i Riksarkivet förstärkas och samverkan öka.

Bevarandeplanering - vård

Den arkivinformation Stadsarkivet förvarar är till stor del på medium som kräver åtgärder för långsiktigt bevarande. Stadsarkivets huvudsakliga strategi för bevarande är digitalisering. Stadsarkivet bedriver ett proaktivt arbete inom digitaliseringsområdet i samarbete med Riksarkivet.

Ett utvecklingsområde är hantering av ljud och rörlig bild. Under perioden förväntas leveranser av sådan information öka väsentligt. Stadsarkivets kompetens inom området måste utvecklas och förstärkas för att säkerställa en långsiktig tillgång till information via ljud och rörlig bild.

Planering, prioritering och utveckling av såväl vård som digitalisering ska ingå i en långsiktig arkivvårdsplan som tas fram under 2012.

Upphandling av digitaliseringstjänster

Stadsarkivets avtal om digitaliseringstjänster kommer att löpa ut mars 2013. Befintligt avtal omfattar registrering och skanning i begränsad skala och endast för vissa format, något som inte kan tillgodose Stadsarkivets och stadens behov. Stadsarkivet kommer att inventera vilket intresse stadens förvaltningar och bolag har för digitaliseringstjänster och utifrån det ta fram ett underlag för ett ramavtal, där stadens förvaltningar och bolag kan avropa olika digitaliseringstjänster.

Världsminnenet

Stadens bygglovsritningar från 1713 till 1980 omfattar 2 miljoner ritningar och har utnämnts av UNESCO till Memory of the World (världsminne). Stadsarkivet ska under perioden i samverkan med bland andra Stadsbyggnadskontoret vidareutveckla tillgängligheten till och återanvändningsmöjligheterna för bygglovsritningarna. En plan för bevarande, förmedling och marknadsföring tas fram under 2012/13.

Tillgängliggörande

Under treårsperioden kommer Stadsarkivet i allt högre grad att styra resurser från en äldre tids djupstudier i källmaterial och komplicerade arkivförteckningar till ett modernt tillgängliggörande utifrån brukarnas behov och perspektiv. Efterfrågan på skraddarsydda tjänster, exempelvis s k "scan-on-demand" kommer att öka. I detta arbete ligger en proaktiv omvärldsbevakning, en smidig anpassning till nya digitala möjligheter och enkla beställnings- och betalningssystem.

Personalplanering, bemannings- och kompetensförsörjningsstrategi

Stadsarkivets roll som informationsresurs kommer att bli större. Till följd av detta kommer kravet på kommunikationen med stadens förvaltningar och bolag, statliga institutioner, medborgare och andra aktörer att öka. Användarna förväntar sig dessutom delaktighet och anpassade lösningar. Framtidens behov förutsätter ett kommunikativt medarbetarskap. Medarbetarna måste kunna fånga användarnas önskemål och kunna förmedla Stadsarkivets information på ett effektivt sätt. Stadsarkivet ska under perioden utveckla en bemannings- och kompetensstrategi som kan möta både kort- och långsiktiga behov.

3. Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Den av kommunstyrelsen föreslagna budgeten för 2013 och inriktningen för åren 2014 och 2015 uppgår till 66,3 mnkr i kostnader och 18 mnkr i intäkter, netto 48,3 mnkr under alla tre år. I vanlig ordning påverkas budgeten av omslutningsförändringar till följd av leveransintäkter, projektmedel m m. Utöver detta är det oklart hur det nya avtalet med Riksarkivet angående landsarkivuppdraget kommer att påverka. Men enligt uppgift från Riksarkivet kommer sannolikt ersättningen att ligga på samma nivå som idag. Budgeten kommer också att påverkas av vilken roll Stadsarkivet får i projektet e-dok (stadens gemensamma ärende/dokumenthanteringssystem).

3.2 Investeringar

Stadsarkivet gör under 2012 en förstudie om hur den publika funktionen ska förstärkas och utvecklas. Förstudien innefattar en analys av hur de publika miljöerna på Kungsklippan ska disponeras i framtiden för att erbjuda stockholmarna en optimal miljö för aktiv användning av arkivinformaten. Dagens ytor för studier och presentation av digitalt och analogt arkivmaterial kommer sannolikt behöva uppdateras genom om- och tillbyggnader, vilket kräver annan investering än direkt verksamhetsutveckling.

Tillsammans med Fastighetskontoret kommer Stadsarkivet under 2012 att göra ett energieffektiviseringsprogram. Målet är att minska energiförbrukningen med 30 procent.

4. Övriga redovisningar

Utvecklingsmodellen

Stadsarkivet undersöker förutsättningarna för att införa ett konverteringsprogram för överföring av information från äldre digitala system till stadens e-arkiv.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Stadsarkivets lokalbestånd består av tre olika verksamhetslokaler för administration och förvaring av arkivmaterial. Dessa är förlagda till Kungsklippan 6, som består av verksamhetslokaler för administration och förvaring, och Magasin 3 och 6 i Frihamnen, som består av lokaler för förvaring av arkivmaterial.

Lokalerna i Frihamnen förvaltas av Stockholm Hamn AB och på Kungsklippan av Fastighetsnämnden. Lokalkostnaden uppgår till 22,2 mnkr per år.

Från årsskiftet 2011/12 har Stadsarkivet ca 300 kvm i Magasin 3 som är tomställda. I lokalen har tidigare bedrivits kontorsverksamhet. För att kunna omvandla lokalen till arkivändamål krävs omfattande investeringar. Kostnaden för den tomställda ytan uppgår till 220 tkr per år. Stadsarkivet arbetar för att avveckla den tomställda ytan.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Under perioden behövs ytterligare lokaler för att kunna tillgodose leveransbehovet från kommunala och statliga myndigheter. En bedömning är att det kan komma att levereras mellan 15 000 och 20 000 hyllmeter arkiv under perioden. 2016 löper hyresavtalet med Stockholm Hamn AB ut. Stadsarkivet ska utreda och planera behovet av framtida arkivlokaler.

5.3 Kapacitet

Stadsarkivets har i dagsläget kapacitet att ta emot ytterligare 11 000 hyllmeter arkiv. Prognosen för de kommande tre åren är att arkivlokaler kommer att behövas för ytterligare 10 000 hyllmeter. Inventering och planering för kapacitetsutökning påbörjas under året.

För kontorslokaler är kapaciteten väl tillgodosedd och någon förändring är inte aktuell under perioden 2013-2015.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Stadsarkivet har påbörjat en förstudie av de publika ytorna på Kungsklippan 6. Syftet är att se över möjligheterna att förändra, utöka och anpassa de publika ytorna både ifråga om utbud och kapacitet att ta emot fler besökare. Beroende på resultatet av kommande förstudie och däri framlagda förslag kan förändringar av lokalerna bli aktuella.

5.5 Kostnadsutveckling

Kostnaderna för lokalerna på Kungsklippan ökade under 2012 med drygt 500 tkr, i samband med ändrat hyresavtal. En förändring av kostnaderna kan bli aktuell beroende på resultatet av den förstudie om av den publika delen som görs under

2012 . I övrigt sker ingen kostnadsförändring förutom hyresjusteringar kopplade till KPI.

5.6 Övrigt

Stadsarkivet har inlett en översyn och planering av lokalbestånden med sikte på lokalförsörjning 2016 då befintligt hyresavtal för Magasin 3 och 6, löper ut. Frihamnen är under exploatering och det kan finnas risk att förlängning av hyresavtalet inte kan bli aktuellt. För att bättre tillgodose lokalförsörjning för arkiv kommer samarbetet med Riksarkivet att utökas.